

JELENTÉS

A BEKEY IMRE GÁBOR BARLANGKUTATÓ CSOPORT

2006. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

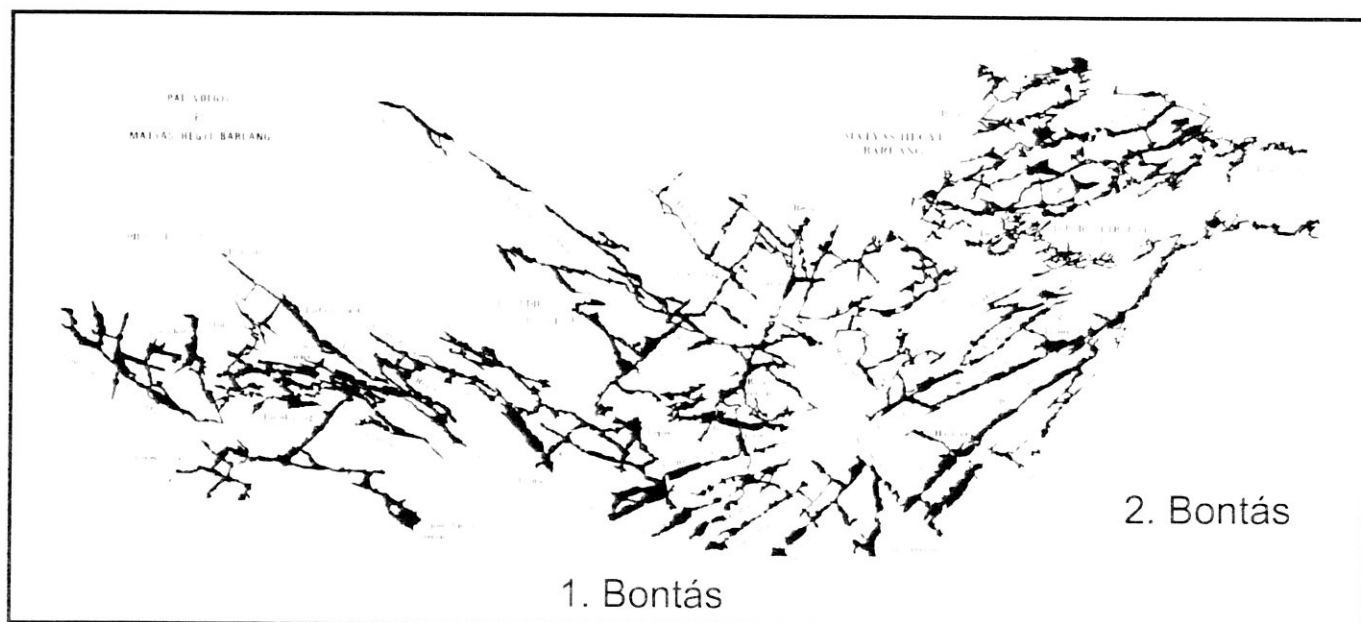
I. FELTÁRÓ ÉS ÁLLAGVÉDELMI TEVÉKENYSÉG

Kutatócsoportunk 2006. év folyamán a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 513/2/2003 és 509/2/2003. sz. engedélyei alapján végezte a Pálvölgyi-Mátyáshegyi-barlangrendszer (kat. sz.: 4762/2) feltáró kutatását. Összesen 2 ponton végeztünk bontási munkákat az ismert szakaszok mögött feltételezhető további járatok feltárása érdekében.

A Pál-völgyi-barlang 2006-os évi feltáró kutatása

1. Bevezetés

A Bekey Imre Gábor Barlangkutató Csoport a Pál-völgyi-barlang két végpontján végzett feltáró kutatást 2006-ban. Az első kutatást a Jubileumi szakasz Röpde-folyosó folytatásánál lévő végponton (Lásd 1. Bontás az 1. Ábrán) a másodikat a VB-folyosó folytatásánál végeztük (Lásd : 2. Bontás 1. Ábrán).

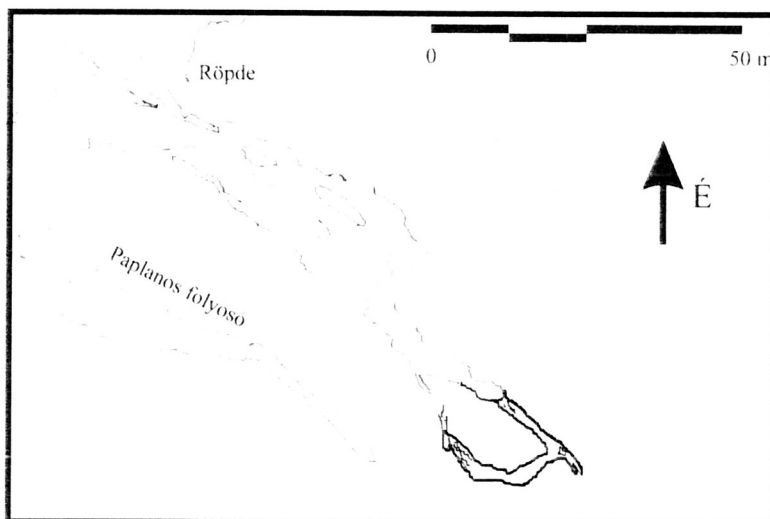
1. ábra: 2006-ban végzett bontások helye a Pál-völgyi-barlangban.

2. Jubileumi rész folytatása

2006 januárjában a még 2004-ben elkezdett és a 2005-ös év egész évben folytatott bontását folytattuk a Pál-Völgyi barlang jubileumi szakaszának Röpde folyosójának végén. A végpont nagyon kedvező hely mivel a jubileumi szakasz végén helyezkedik el és bármely irányban történő továbbjutás, kivezetne a barlang, eddig ismer szakaszaiból. A bontást egy 10-15 cm széles ferde légrés kőzetrepesztésével folytattuk, mely jó néhány műszakot felemésztett. A repedésen átjutva egy keresztirányhoz kerültünk. Itt talpsüllyesztéssel folytattuk a bontást. Itt több továbbvezető járat irány található.

Sajnos a kedvezőbb járat iránya a felmérés szerint visszakanyarodott a már ismert részek felé. A többi irány kutatása pedig fizikai korlátokba ütközik. A szállító útvonal a depóig meghaladja a 15 métert és szállítóláncba több mint 10 fő szükséges. Az általunk használt depó 90%-ban megtelt. A legközelebbi deponálási lehetőség pedig még távolabb helyezkedik el. Így sajnos a végpont kutatását be kellett fejeznünk.

A feltárt barlangrészt a 2. ábrán a térképvázlat szemlélteti.

2. ábra: Jubileumi rész végpontja. Az új részt vastagított vonal jelöli.

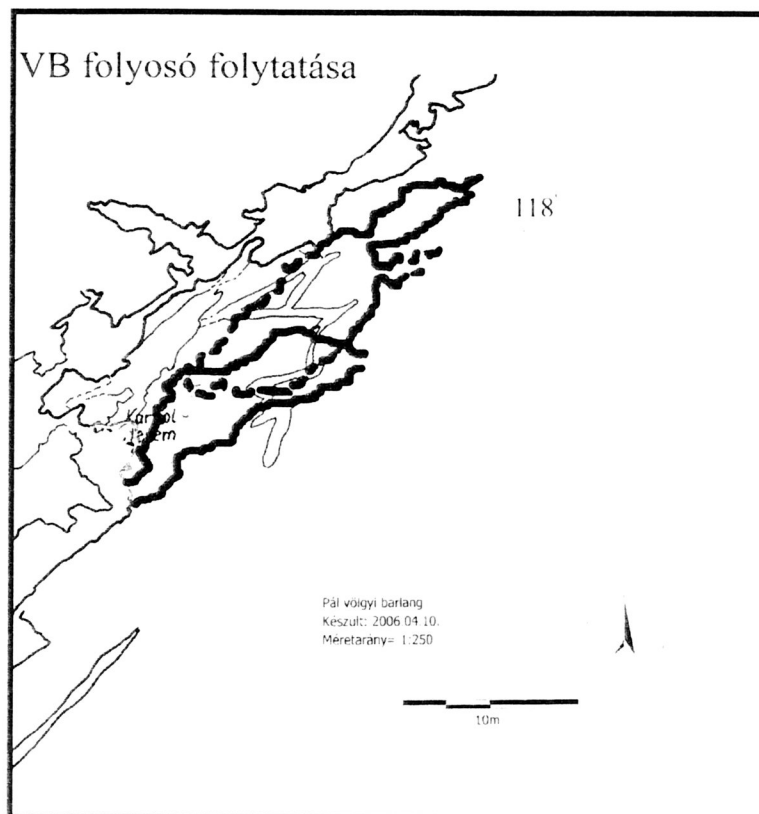
3. VB folyosó

A jubileumi bontás sikertelensége után a barlang régebbi részeit kezdtük újra bejárni, továbbkutatási pontokat keresve. Egyik szempont a bejárattól való nem túl távoli részek kutatása volt mert a jubileumi bontás alatt igencsak megcsappant az aktív kutatói állomány létszáma.

Két hétvégén a *Szürke Delta* szakaszt jártuk be és a végpontjait vettük tüzetesebben szemügyre, mivel ezen a részen tovább lehetne jutni dél-keleti irányban. Sajnos potenciális lehetőséget nem találtunk. A végpontok nagy omladékban végződtek és a megközelítésük csak vékony embereknek ajánlott.

A következő hétvégén a VB folyosó É-K-i végén néhány tíz perces bontással sikerült bejutnunk a folyosó folytatásába. Ez azért is igen érdekes, mivel közel húsz éve járunk ezen a szakaszon, de jelentősebb továbbjutás azóta sem történt. A bontást egy a folyosó szemközti falán látható kisebb résen kezdtük. Pajszerral távolítottuk el a kisebb köveket és a laza kitöltést. Depót nem is kellett kialakítanunk, mivel annyira kevés anyag jött ki a bontásból. A keletkező résen bemászva egy feljebb vezető tágas járatba értünk, amelynek iránya a VB folyosó folytatásával egyezett meg. (Lásd térkép 3. Ábra).

A járat felmért teljes hossza meghaladja a 60 métert (63,2 m). A járat méretei igen szépek, néhol a szélessége eléri a 6 métert, magassága 1 és 4 méter között változik. A folyosó hirtelen egy nagy-sziklás omladékban ér véget. A kövek között úgy nézett ki, hogy kisebb munkával tovább lehet jutni. Az elkészült térkép szerint a folyosó kivezető iránya megfelelő a továbbkutatáshoz, ezért az új bontás helyszínét erre a pontra helyeztük át (3. Ábra).

3. ábra. Vb folyosó utáni új rész. Az új részt vastagított vonal jelöli.

Sajnos a több hónapos bontás itt sem lett ígéretes. Az kezdetekben elég tágas hasadék egyre összeszűkült. A szállítási lánc emberigénye ismét kezdte a létszámunkat meghaladni. A végponti rész utolsó műszak végére, annyira elszűkült, hogy továbbbontásához közetrepesztést kellene végezni. Az előző becslések szerint ez több hónapos munkát igényelne ezért egyelőre ennek a végpontnak a kutatását is be kellett fejeznünk.

4. További kutatások

Mivel a jelenlegi bontások sajnos egyelőre kudarccal végződtek az év maradék részében új kutatási területek és végpontok keresésével töltöttük. A jubileumi szakasz Rányelő térségében a végpontok bejárásával foglalkoztunk. Ezen részek dokumentáltsága, az új bejárások alapján szerzett tapasztalataink szerint, nem teljes ezért további átvizsgálásuk szükséges. 2007-ben ezen a területen folytatjuk a kutatást.

5. Állagvédelmi munkák

A folytattuk Jubileumi-szakaszban az eddigi, földre fektetett műanyag-szalagos kijelölésének cseréjét, és az egyértelműbb karós kijelöléssel váltottuk fel. Átnéztük és szükség szerint javítottuk a Nagykör teljes útvonalkijelölését.

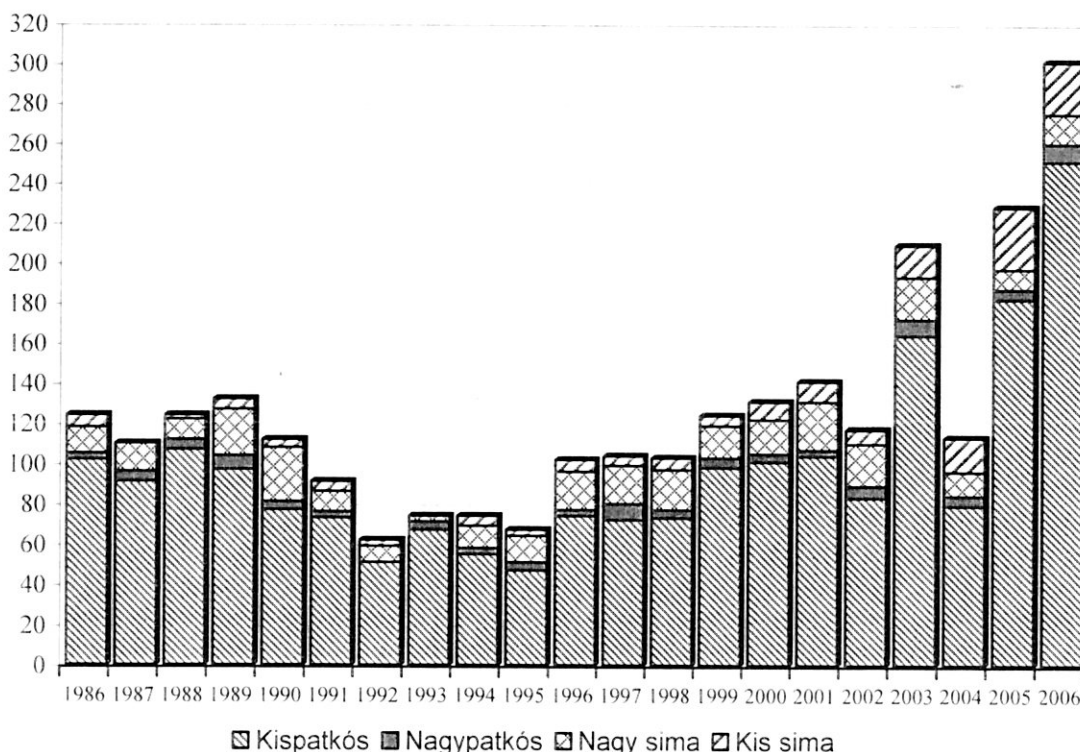
Leszállásaink során a barlangban spontán, vagy illegális behatolásra utaló állapotváltozást az év során sehol sem észleltünk

II. TUDOMÁNYOS MEGFIGYELÉSEK, VIZSGÁLATOK

A Pál-völgyi-barlangban **telelő denevérállomány** 2006. évi **átfogó felmérésére** a korábbi évekkal azonos időszakban, február 5-én került sor. A barlang mintegy 7 km hosszúságú „központi” zónájának egyidejű átvizsgálását 9 brigádban összesen 22 fő végezte.

A felmérés a tavalyi rekordot is jó 30 %-kal meghaladó példányszámot, összesen 301 denevért eredményezett, ami – az eddigi tapasztalatokkal összhangban – a kis patkós-denevérek kiemelkedően magas számára (251 db) volt visszavezethető (1. ábra). Az állomány faj(csoport)ok szerinti megoszlása egyebekben az előző három esztendőhöz hasonló képet mutatott: nagy patkósdenevérből 9 db-ot, kistermetű simaorrú denevérből 26 db-ot, a nagytermetű Myotisokból pedig 15 db-ot regisztráltunk.

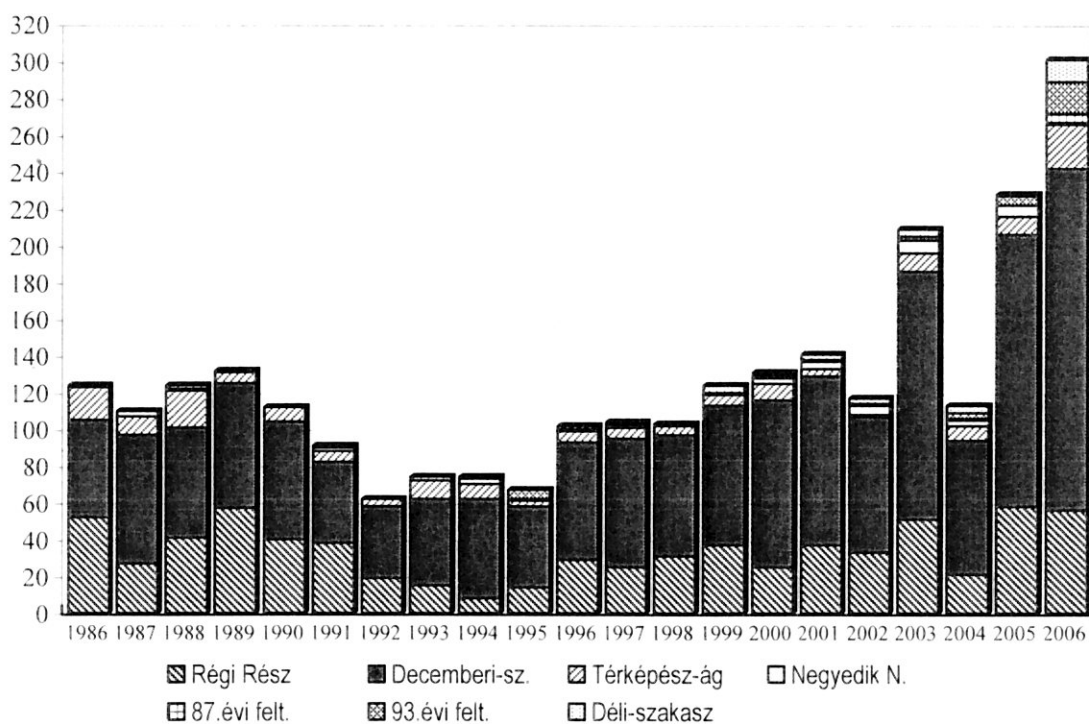
1. ábra: a Pál-völgyi-barlang denevérállományának faj szerinti megoszlása februárban

Az újabb létszámrekord mellett az állatok területi megoszlásának (2. ábra) enyhe „befelé” tolódása volt tapasztalható. A Decemberi-szakaszban jelentkező jelentős, több mint 20 %-os létszámnövekedésen kívül (186 példány) minden eddiginél több denevér volt a

Térképész-ágban (24 példány), az 1993-ban feltárt szakaszon (17 példány), sőt a Déli-szakaszban is (12 példány). Az ezekhez Ny-ról illetve K-ről kapcsolódó Negyedik Negyedben és Keleti-zónában viszont változatlanul csak pár példányuk tartózkodott, míg a barlang legkülső zónáját jelentő Régi Részen a múlt évinél némileg kevesebb denevért (56 példányt) észleltünk.

2. ábra: a Pál-völgyi-barlang denevérállományának területi megoszlása februárban

III. DOKUMENTÁCIÓS MUNKÁK

2006. évben is jelentős időt fordítottunk a Pál-völgyi-barlang digitális **fotodokumentálására**;

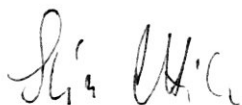
Térképezési munkáink keretében a Jubileumi-szakaszban feltárt új folyosó és a V.B.-folyosó folytatásának felmérését végeztük el.

IV. EGYÉB TEVÉKENYSÉG

A rendszeres hétvégi kutatómunka mellett augusztusban ismét három hetes expedíciót szerveztünk Montenegróba, a Kotori-öböl térségébe. A Társulat egyéb rendezvényei közül a szegedi Szakmai Napokon 8 fő képviselte csoportunkat; ahol előadást tartottunk az augusztusi montenegrói expedíció tapasztalatairól.

Több alkalommal biztosítottunk szakvezetést a Pál-völgyi-barlangba engedélyezett látogatótúrákhoz is.

Budapest, 2007. február 13.

Kiss Attila

csoportvezető, kutatásvezető

Zentay Péter

kutatásvezető-helyettes